

אִשׁ מְאָדִים לִישָׁנָא דְאֹדָם, (שמות כח) טור אֹדָם, אִשׁ פְּטָדָה. נוֹגַהּ אִשָּׁא חִיּוּרָא. וְתַרְוֵייהוּ פְּנֵי חֲמָה וּפְנֵי חֲמָה. וּשְׁנִיָּהֶם פְּנֵי חֲמָה וּפְנֵי חֲמָה. נִצַּח וְהוּד, אֵינּוֹן דְּנִטְלוּ לְבָנָה. לְבָן מַחְסָד וְאֹדָם מְגִבּוּרָה, אֶהְרֵן וְדוּד מִשֵּׁם הָיִו. אֶחָד לְקַח וְחָמִים, וְאֶחָד לְקַח דִּין. דוּד מִצַּד הַשְּׂמָאל, (שמואל א-טז) וְהוּא אֲדַמוּנִי. אֶהְרֵן אִישׁ חֲסֵד. וּשְׁנִיָּהֶם נְבִיאֵי אֱמֶת מִשֵּׁם. פְּנֵי מִשָּׁה הָיִו מְאִירִים בְּנְבוּאָה שֶׁל בֵּינָה, הִיא חֲמָה (אמא) עֲלוּנָה, מִשֵּׁם נְבוּאָתוֹ.

בְּהֵן עֲשׂוּ הֲרֻשַׁע עֶבֶד אֲדוֹם, וְנִקְבָּה שְׁלוֹ מְאָדִים, הִיא שְׁפִיכוֹת דְּמִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְגִרְמָה שֶׁבְּמִלְכָּה הַתְּקִים, (איכה א) נְתַנְנִי ה' בְּיַדִּי לֹא אוֹכַל קוֹם. (שם) נְתַנְנִי שְׂמִמָּה כָּל הַיּוֹם דְּוָה. הוּד הַפֶּף לְדוּה, שְׁנִצַּח וְהוּד כְּנִגְדָם. יִכִּין וּבְעוֹ. שְׁתִּיחֵן אֲשֶׁר הַבֵּית נִשְׁעָן עֲלֵיהֶם. שְׁבִית הַכְּסֵת נִקְרָא עַל שְׂמֵם אִשׁ נִגַּה כְּמוֹ שְׂאֲמַרְנוּ.

וְשִׁפְחָה רַעָה הִיא קְבוּרָה, וּבָה אֲסִירָא לְגַבִּירְתָּא. וְהִיא שְׁבִיתָא, קְרָה וּיְבִשָּׁה, בְּקְבוּרַת הַעֶפֶר, וְהִיא מוֹת שֶׁל עֲנִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, וְהִיא קְבוּרַת עֲנִי, מְכֹסָה בָּהּ בְּשִׁבְעָה מִינֵי מְדוּרוֹת, שְׁהִיא כְּלוּלָה מִשְׁבַּע פּוֹכְבִים, כְּמוֹ שְׁשִׁבַת הַמִּלְכָּה כְּלוּלָה מִשְׁבַּע. וְהֵם שְׁבַע פּוֹכְבִים מִצַּד שֶׁל הַגְּבוּרָה (הַגְּבִירָה), (בראשית מא) שְׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע. מִצַּד שֶׁל שְׁפָחָה, שְׁבַע שְׁנֵי הָרַעֲב. שְׁעֲלֵיהֶם אָמַר הַנְּבִיא, (עמוס ח) לֹא רָעֵב לֶלְחֶם וְלֹא צָמָא לְמַיִם כִּי אִם לְשִׁמְעַת דְּבַרֵּי ה'.

גְּבִירְתָּהּ גֵּן. שְׁפָחָה אֲשֶׁפָה מְטוּנְפָת, מִצַּד שֶׁל עֲרֵב רַב אֲשֶׁפָה מְעוּרְבַת בְּגֵן, שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. מִצַּד שֶׁל עֲבוּדָה זְרָה נִקְרָאת שְׁבִיתָא,

אִשׁ מְאָדִים לִישָׁנָא דְאֹדָם, (שמות כח) טור אֹדָם פְּטָדָה. נוֹגַהּ אִשָּׁא חִיּוּרָא. וְתַרְוֵייהוּ פְּנֵי חֲמָה וּפְנֵי חֲמָה. נִצַּח וְהוּד, אֵינּוֹן דְּנִטְלוּ חִיּוּרֵי מַחְסָד, וְסוּמְקוֹ מְגִבּוּרָה. אֶהְרֵן וְדוּד מִתְּמָן הָיוּ, חַד נְטִיל רַחֲמֵי, וְחַד נְטִיל דִּינָא, דוּד מְסִטְרָא דְשְׂמָאֵלָא, (שמואל א טז) וְהוּא אֲדַמוּנִי. אֶהְרֵן אִישׁ חֲסֵד, וְתַרְוֵייהוּ נְבִיאֵי קְשׁוּט מִתְּמָן. פְּנֵי מִשָּׁה הָיוּ נְהִירִין בְּנְבוּאָה דְּבִינָה, אִיהוּ חֲמָה (אימא) עֲלָאָה מִתְּמָן נְבוּאָה דִּילֵיהּ.

בְּהוֹן עֲשׂוּ חִיּוּבָא עֶבֶד אֲדוֹם, וְנוֹקְבָא דִּילֵיהּ מְאָדִים, אִיהִי שְׁפִיכוֹת דְּמִים דִּישְׂרָאֵל, וְגִרְמָה דְּמִטְרוּנִיתָא אֲתַקִּיִים בָּהּ, (איכה א) נְתַנְנִי יְי' בְּיַדִּי לֹא אוֹכַל קוֹם, (שם) נְתַנְנִי שׁוּמְמָה כָּל הַיּוֹם דְּוָה. הוּד, דְּוָה אֲתַהְדֵּר. דְּנִצַּח וְהוּד לְקַבְּלֵיהוּ. יִכִּין וּבְעוֹ. שְׁתִּיחֵן אֲשֶׁר הַבֵּית נִשְׁעָן עֲלֵיהֶם. דְּבִי כְּנִשְׁתָּא אֲתַקְרִיאַת עַל שְׂמִייהוּ אִשׁ נוֹגַהּ בְּדָקָא אֲמִינָא.

וְשִׁפְחָה רַעָה אִיהִי קְבוּרָה, וּבָה אֲסִירָא לְגַבִּירְתָּא. וְאִיהִי שְׁבִיתָא, קְרָה וּיְבִשָּׁה, בְּקְבוּרַת דְּעַפְרָא, וְאִיהִי מוֹת דְּעֲנִיּוֹתָא דְּאוּרִייתָא, וְאִיהִי קְבוּרַת עֲנִי, מְכֹסָה בָּהּ בְּשִׁבַע מִינֵי מְדוּרוֹת, דְּאִיהִי כְּלוּלָא מִשְׁבַּע פּוֹכְבִיא, כְּמָה דְּשְׁבִית מִלְּפָתָא כְּלוּלָא מִשְׁבַּע. וְאֵינּוֹן שְׁבַע פּוֹכְבִיא מְסִטְרָא דְּגְבוּרָה (ס"א דְּנִבְיָרְתָּא) (בראשית מא) שְׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע, מְסִטְרָא דְּשִׁפְחָה שְׁבַע שְׁנֵי הָרַעֲב. דְּעֲלֵייהוּ אָמַר נְבִיא (עמוס ח) לֹא רָעֵב לֶלְחֶם וְלֹא צָמָא לְמַיִם כִּי אִם לְשִׁמּוּעַ אֶת דְּבַרֵּי יְי'.

גְּבִירְתָּהּ גֵּן. שְׁפָחָה אֲשֶׁפָה מְטוּנְפָת, מְסִטְרָא דְּעֲרֵב רַב אֲשֶׁפָה מְעוּרְבַת בְּגֵן, לְגַדְלָא זְרַעִים, מְסִטְרָא דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. מְסִטְרָא דְּעֲבוּדָה זְרָה, אֲתַקְרִיאַת שְׁבִיתָא,